

Keuzes maken

Privé of publiek?

Beste commissie ethiek,

Onlangs stond er in ons instellingsblad een interview met een van onze cliënten, een jongeman van 23 jaar met een lichte verstandelijke beperking. In dit interview biecht cliënt onder meer op dat hij een licht crimineel verleden heeft. We hebben begrepen dat hij voor publicatie van het interview toestemming heeft gegeven. Toch vragen wij ons af of deze openbaarmaking zo gelukkig is. De cliënt mag dan autonoom zijn, maar heeft de redactie niet de verantwoordelijkheid om hem tegen publicatie van dit soort gevoelige informatie te beschermen?

De artikelen in de serie 'Keuzes maken' verschenen eerder in het boekje *Hoe doe je dat?* Ze beschrijven het werk van de Ethische commissie bij zorgaanbieder Steinmetz / de Compaan. Het boekje is te bestellen door overmaking van € 15 op bankrekening 106267841 van stichting Steinmetz / De Compaan, Den Haag. Informatie: Loes Plug, telefoon 070-3721225.

Geacht team,

Zoals veel andere ethische problemen heeft ook deze situatie meerdere aspecten. Aan de ene kant is er veel wat ervóór pleit dat het artikel is geplaatst zoals het is geplaatst: cliënt heeft er kennelijk zelf geen probleem mee dat dit zo is verschenen. Het belangrijke principe van autonomie is hiermee dus gerespecteerd. Bovendien maakt deze openheid het verhaal geloofwaardig, tastbaar en meevoelbaar.

Een dergelijke openheid wordt in de moderne samenleving, getuige bijvoorbeeld de vele televisieprogramma's waarin soms nog veel grotere openheid aan de dag wordt gelegd, kennelijk zeer gewaardeerd. Het zou, zo zou je kunnen zeggen, ook kunnen bijdragen aan de goede verwerking door cliënt van zijn (licht) criminele voorgeschiedenis, en het kan mensen zoals hij van hun stigma afhelpen. Maar dan de andere kant. Een crimineel verleden, hoe 'licht' ook, blijft een smet op iemands blazoen. Dat hulpverleners daarover in de wandelgangen soms open spreken, laat onverlet dat het uitgangspunt van ons beleid is: dit soort gevoelige informatie is niet noodzakelijkerwijs bij een ieder in goede handen; en dus vertrouwelijk.

In dit opzicht heeft de hulpverleningsinstelling een eigen verantwoordelijkheid. Naar de buitenwereld mag er geen twijfel

over bestaan dat een cliënt met alles wat in de instelling over zijn verleden bekend is, 100% veilig is. Dat betreft medische informatie, familiegeschiedenis én een eventueel belastend verleden. Je kunt je bovendien afvragen of een cliënt met een verstandelijke beperking zich realiseert, hoe beladen zijn bekentenis voor velen is. Het kan hem komen te staan op nare grappen; het kan problemen opleveren bij het vinden van een baan; en het kan tot onrust leiden in de woonvoorziening. Zelfs als de cliënt toestemming heeft gegeven, dan nog heeft de instelling de verantwoordelijkheid om te voorkomen dat dit soort gegevens aan de grote klok komt te hangen. Wat de cliënt zelf via

andere kanalen naar buiten brengt, valt buiten onze verantwoordelijkheid. Hij is vrij om naar de krant te gaan. Maar wij leggen onszelf in dit opzicht, net als andere zorginstellingen, die beperking op. Natuurlijk zal elk instellingsorgaan, wil het leesbaar zijn, de nodige persoonlijke informatie moeten bevatten. Zonder een persoonlijke noot verzakelijkt de zorg te zeer. Maar wij zijn geen *Big brother*-huis. Met het publiceren van informatie die de cliënt kan schaden is, zelfs als iemand toestemming voor publicatie heeft gegeven, uiterste terughoudendheid op zijn plaats. • Theo Boer

